

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій

13 жовтня 2023 року

Засідання веде голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги. Розпочинаємо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. Шановні колеги, я вас дуже прошу у нас сьогодні вісім питань, але давайте спробуємо оперативно їх пройти, тому що у нас на 11 годину важлива нарада.

Отже, порядок денний на сьогодні.

Пункт перший. Про проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2024 року.

Друге. Про проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" щодо впорядкування процедури надання статусів (їх категорій) ветеранам.

Третє. Про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розміщення Національного військового меморіального кладовища.

Четверте. Про проект Постанови Верховної Ради України про припинення використання шрифтів російського походження в роботі Верховної Ради України.

П'яте. Про проект Закону України про внесення змін до статті 80 Закону України "Про освіту" щодо сприяння ефективному використанню майна закладів освіти.

Шосте. Про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення вивчення основ тактичної медицини.

Сьоме. Про проект Закону про внесення змін до Закону України "Про освіту" щодо впровадження державної програми національно-патріотичного виховання.

І восьме – "Різне". Там є питання про робочу групу щодо підготовки проекту Закону про вищу юридичну освіту.

Шановні колеги, чи є в когось доповнення, зауваження, пропозиції до порядку денного? Якщо ні, то прошу проголосувати за порядок денний.

Хто – за?

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

_____. За.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Одноголосно рішення прийнято.

Отже, переходимо до першого пункту порядку денного. Про проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2024 року (реєстраційний номер 10092).

Доповідачем має бути голова комітету як автор законопроекту, співдоповідачем – Роман Павлович Грищук як голова підкомітету. Я з вашого дозволу передам слово Сергію Валерійовичу Колебошину, тому що він вчора проводив засідання підкомітету з цього питання.

Сергій Валерійович, будь ласка.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую, дякую. Неочікувано, але приємно.

Колеги, вчора на засіданні підкомітету ми плідно попрацювали, опрацювавши декілька речей, які були узгоджені під час спілкування попереднього із різними стейкхолдерами. І відповідно, я думаю, що... Ну я не знаю як краще побудувати нам зараз роботу: або ми підемо по вчорашньому, або ми відразу з вами поговоримо про весь законопроект і, відповідно, дійдемо певного висновку.

Я хочу просто зауважити, що ми з вами вчора на засіданні підкомітету погодили норму про те, що ми виключаємо з попередньої редакції законопроекту норму про те, що буде скасовано з 2024 року набір на заочну та вечірню форми навчання. В принципі – це єдина зміна, яка відбулася, у порівнянні із тією редакцією, яка була запропонована для підписання членам комітету та іншим народним депутатам.

Всі інші норми зазнали невеличких техніко-юридичних змін, як-то там десь поставити кому, десь слово "єдине" замінити на "незалежне", чи навпаки і так далі, але це не приносить жодної зміни до сутності того, який законопроект ми з вами розглядаємо.

Нагадаю також, що дуже важливим з, це навіть не політичної, а з репутаційної та державної точок зору було б те, щоб ми проголосували з вами цей законопроект і в першому читанні, і в другому відразу за основу і в цілому. Оскільки вся країна, всі ті, хто мають складати національний мультипредметний тест, чекають остаточного затвердження правил гри.

Сьогодні вже середина жовтня і відповідно треба це зробити якнайшвидше. Ми пам'ятаємо минулий рік, коли це рішення ми приймали, як на мене, запізно і відповідно були певні проблеми, в тому числі і репутаційні. Тому з точки зору висновків всіх стейкхолдерів, висновки є такими, які дозволяють виносити цей законопроект до сесійної зали і затверджувати: це є висновки Міністерства фінансів і висновки, міністерства, звичайно, Міністерства освіти і науки. Невеличкі техніко-юридичні правки, які пропонуються в висновках юридичного та науково-експертного управління ми фактично більшою частиною вже врахували. Тому я вважаю, що цей законопроект, так як і записано у відповідному рішенні підкомітету, яке

відбулося вчора і на якому ми плідно попрацювали, може бути таким, який виноситься до сесійної зали і пропонується народним депутатам для прийняття за основу і в цілому, тобто в першому і другому читаннях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович.

Колеги, я від себе тоді підсумую коротко, якщо можна. Ми прибираємо рішенням комітету будь-які згадки, які стосуються заочної і вечірньої форми. Ми залишаємо лише норму, що з 2024 року не проводиться набір вступників для здобуття ступеня вищої освіти молодшого бакалавра. Я сподіваюсь, що в усіх фракцій не буде щодо цього інших думок, тому що молодший бакалавр у нас прибраний з 2019 року зі вступом в дію Закону "Про фахову передвищу освіту", і цей ступінь у нас замінений "фаховим молодшим бакалавром". Тому цілком логічно, що ми більше цей набір не проводимо. Отже, ми прибираємо згадку про заочну і вечірню форму, будемо це вирішувати окремими законами.

І вносимо ще декілька техніко-юридичних правок і у нас є домовленість – це підтримує ці ідеї і Офіс Президента, і підтримується всіма фракціями – у нас є домовленість про те, що ми цей законопроект будемо рекомендувати прийняти за основу і в цілому для того, щоб не затягувати процес і дітям все ж таки дати можливість вже зараз зрозуміти, яким чином вони будуть вступати в 2024 році.

Міністерство освіти і науки не проти? Пане Михайло?

ВИННИЦЬКИЙ М.І. Зовсім не проти, навпаки, підтримуємо. Дуже дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Супер.

Колеги, чи є в когось застереження, зауваження, пропозиції по цьому проекту? Якщо ні, то ставлю на голосування, шановні колеги, проект рішення комітету: рекомендувати Верховній Раді відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України включити проект Закону (реєстраційний номер 10092), поданий народним депутатом Бабаком та іншими народними депутатами України, до порядку денного десятої сесії Верховної Ради України.

Відповідно до пункту першого частини першої та частини другої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України (реєстраційний номер 10092) за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому з урахуванням таких пропозицій комітету, які у вас в усіх є в проекті рішення, які ми щойно проговорили, та техніко-юридичних правок до розділу I проекту закону. Отже, доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити голову комітету.

Шановні колеги: хто – за, прошу проголосувати.

Бачу. Хто – утримався?

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

_____. (Не чути) – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Одноголосно. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного.

Пункт другий. Про проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" щодо впорядкування процедури надання статусів (їх категорій) ветеранам (реєстраційний номер 9637). Доповідачем мав би бути Руслан Олексійович Стефанчук, автор законопроекту. Його з нами немає. Співдоповідачем є Сергій Валерійович Колебошин, заступник голови комітету.

Сергій Валерійович, будь ласка.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Принадно побажаємо здоров'я Ользі Володимирівні. І щодо цього законопроекту, цей законопроект ми також вчора розглянули на засіданні підкомітету. Я зауважу, що ми, наш комітет не є основним в розгляді цього законопроекту. Основним є Комітет соціальної політики, який очолює пані Третякова, та захисту прав ветеранів. І відповідно ми розглядали його з точки зору саме освітніх питань, щоб надати свою експертизу і свій відповідний висновок. Ми базувалися на тих висновках і тих рекомендаціях, які надали нам основні стейкхолдери, в першу чергу це Міністерство освіти і науки України.

Зауважу, що всі стейкхолдери в основному підтримують ідею такого законопроекту, зокрема, це Міністерство фінансів, Міністерство соціальної політики і так далі. Я зосереджусь на тих рекомендаціях, які надало Міністерство освіти і науки України, також в цілому підтримуючи, але в межах компетенції, воно представило такі зауваження до законопроекту, які дозволяють виносити цей законопроект в сесійну залу, з нашої точки зору, і приймати його в першому читанні, але потребуватимуть певних змін, які стосуються в першу чергу уважності до термінології і до використання тих чи інших термінів та певних, ну, з моєї точки зору, косметичних змін в інших наших галузевих законах, тобто певні невеличкі доповнення, невеличке уточнення термінології щодо того, що таке державна цільова підтримка, на які категорії вона розповсюджується, виключення певних абзаців, які дублюють один одного, також певні нюанси, які стосуються нарахування, призначення, точніше, закладами освіти соціальної стипендії і так далі. Всі ці речі можуть бути спокійно взяті до уваги під час розгляду цього законопроекту в другому читанні. В цілому ж ідея законопроекту підтримується.

І відповідно вчора на засіданні нашого підкомітету була наступна ухвалена рекомендація. Рекомендувати Верховній Раді України, відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Закону України про Регламент, законопроект номер 9637 від 21 серпня, поданий народними депутатами Стефанчуком та іншими, за результатами розгляду в першому читанні

прийняти за основу з урахуванням пропозицій Міністерства освіти і науки України. Всі ці пропозиції вчора ми ретельно обговорили.

Пропоную підтримати таке рішення підкомітету. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович.

Позиція Міністерства освіти і науки. Без позиції.

ЗАВГОРОДНІЙ Д.В. Доброго ранку! Да, вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку!

ЗАВГОРОДНІЙ Д.В. Ми повністю підтримуємо от позицію, яку озвучив пан Сергій, і підтримуємо законопроект з невеликими зауваженнями технічними, які ви вказали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже, пане Дмитре.

Я знаю, що з цього питання хотів виступити, академія правових наук, Бандурка Олександр Маркович. Будь ласка.

БАНДУРКА О.М. Дякую. Дякую.

Шановні колеги, статус – це правове становище, сукупність прав та обов'язків фізичної чи юридичної особи. В цілому закон відповідає цьому визначенню. І його можна, на мій погляд, виносити на перше читання і прийняти з певними зауваженнями, які слід доробити до другого читання.

Ну, перше. Передбачається, що надання та отримання реєстрової інформації буде здійснюватися в порядку взаємодії між реєстрами виключно за допомогою системи електронної взаємодії в електронній формі у виді наборів реєстрових даних та/або інформації про їх наявність чи відсутність. Але якщо форс-мажорні обставини чи відсутність електронного зв'язку, то, певно, треба було б передбачити, що в таких... ну, атака кілерів буде, припустимо, електронних хакерів, треба передбачити і можливість письмового обміну чи надання письмової інформації. Це перше.

Друге. Стаття 12 прим. "Соціальна підтримка у поверненні військового до цивільного життя". Стосується і вашого комітету. Пункт 4: "Професійна інтеграція, перенавчання". Ну, стосується сотень тисяч ветеранів, які потребують або перенавчання, або підвищення кваліфікації. Передбачено соціальний супровід під час працевлаштування та на робочому місці особи з інвалідністю. А якщо особа з інвалідністю поступає на навчання чи до вищого навчального закладу, чи на курси, то хіба такий супровід не потрібний інвалідам в колясці, катати чи надавати йому допомогу? Було б доцільно передбачити при працевлаштуванні та на робочому місці та під час навчання, що це потрібний такий соціальний супровід.

Прикінцеві положення. У місячний термін з дня опублікування цього закону привести Кабінету Міністрів свої нормативно-правові акти у відповідність до закону.

Шановні колеги, мені здається, колеги-депутати, здається, що місячний термін – це нереально. Забезпечити впродовж місяця міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади прийняття десятків актів, необхідних для реалізації цього закону, а також приведення їх нормативно-правових актів у відповідності з законом один місяць недостатньо. Я виходжу з того, що, наприклад, в низці законів, Закон "Про Національну поліцію" розділ IX, передбачений соціальний і правовий захист поліцейських, в тому числі і на випадок загибелі чи інвалідності. В Законі про Державну прикордонну службу розділ V передбачає соціальний захист прикордонників. В Законі про Державну службу з надзвичайних ситуацій теж є розділ, і ці закони, безумовно, треба привести у відповідність до закону, який ви розглядаєте, і який, безумовно, потрібно приймати. Чи це можна впродовж місяця зробити, певно, є сумніви.

Нарешті виникають нові цивільно-правові і трудові відносини між роботодавцем, ветераном, інвалідом війни у зв'язку з прийняттям цього закону і просто відмінити законодавче врегулювання цих правовідносин постановами Кабінету Міністрів не вдасться. Прийдеться приймати, на мій погляд, зміни до Закону про Трудовий кодекс, Закону про Цивільний кодекс, низка інших нормативних актів, на рівні закону потрібно буде приводити в порядок. Мені бачиться, що Кабінету Міністрів треба не тільки місяць дати, а можливо три місяці, це вам краще можна бачити оперативність нашого уряду. Але я знаю окремі закони, де в "Прикінцевих положеннях" на Кабінет Міністрів покладалися певні обов'язки і впродовж року з прийняття цих законів Кабінет Міністрів так, і не привів чи не прийняв відповідні підзаконні нормативно-правові акти.

Тому я висловлюю ці свої застереження на ваш розгляд. Хотів би все-таки просити вас супровід соціальний інваліда передбачити не тільки при працевлаштуванні на робочому місці, а й при його навчанні чи підвищенні кваліфікації.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Маркович.

На жаль, ми від вас до речі не отримали висновку експертного на цей проект закону. Якщо встигнемо отримати протягом найближчих днів, то теж його передамо до головного комітету, який буде вирішувати подальшу долю цього закону.

Наталіє Романівно, у вас рука піднята.

ППА Н.Р. У мене дуже коротка ремарка. Просто мене дуже зачепило як людину, яка довгий час працювала з людьми з інвалідністю, що саме це є правильним терміном. Немає людей інвалідів, а тільки люди з інвалідністю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталіє Романівно. Слушно.

Колеги, хто ще хоче висловитися з приводу цього проекту закону? Позиція Міністерства освіти і науки. Пане Михайле.

ВИННИЦЬКИЙ М.І. Я дуже перепрошую, по цьому законопроекту насправді мав би бути Андрій Сташків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, я забув, що пан Дмитро вже висловлювався від Міністерства освіти і науки. Перепрошую.

ВИННИЦЬКИЙ М.І. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, через те, що немає більше бажаючих виступи, я ставлю на голосування проект рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" проект Закону України (реєстраційний номер 9676) за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу з урахуванням пропозицій Міністерства освіти і науки України.

Направити цей висновок до Комітету Верховної Ради України з питань з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, який визначено головним комітетом з розгляду даного законопроекту.

Хто – за? Прошу проголосувати.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу. Хто утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Одноголосно рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт 3: про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розміщення Національного військового меморіального кладовища (реєстраційний номер 9676). Доповідачем є Артем Васильович Дубнов, автор законопроекту, але його з нами, на жаль, немає.

Співдоповідачем є Валерій Вікторович Колюх, голова підкомітету. Пане Валерію, будь ласка.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, доброго ранку, по-перше. Вашій увазі пропонується законопроект, реєстраційний номер 9676, про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розміщення Національного військового меморіального кладовища.

Хочу зазначити, що законопроект не є першою законодавчою спробою вирішити питання правового статусу Національного військового меморіального кладовища. Нами було вже прийнято 31 травня 2022 року Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо Національного військового меморіального кладовища", яким були внесені зміни до ряду законів, а також 2 травня 2023 року Верховною Радою України було прийнято Закон "Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо розміщення Національного військового меморіального кладовища в місті Києві".

На жаль, даний закон, який підписаний Головою Верховної Ради, був переданий на підпис Президентові, на сьогодні він не підписаний і не заветований.

Тому даним законопроектом 9676 автори пропонують ще раз закріпити питання Національного військового меморіального кладовища. Відрізняється він від попередніх законів тим, що він не передбачає саме місце розміщення Національного військового меморіального кладовища. Тобто якщо попередній мав прив'язку з міста Києва, то тут загалом йдеться.

Законопроектом пропонується внести зміни до ряду законодавчих актів: Земельного кодексу, Лісового кодексу, Закону "Про наукову та науково-технічну діяльність", "Про освіту", про поховання, про захист довкілля і тому подібне.

Зважаючи на те, що ми отримали досить слушні висновки стосовно цього закону Національної академії наук, Національної академії правових наук, Інституту держави і права академії наук і маючи вже висновок головного Комітету з питань земельної та аграрної політики, який пропонує прийняти даний законопроект за основу, на підкомітеті з питань науки та інновацій ми вивчили детально ці висновки, пропонуємо комітету прийняти у рішенні, прийняти цей законопроект за основу із врахуванням висновків Національної академії наук України, Національної академії правових наук та висновків науково-експертного управління при Верховній Раді України і направити дані висновки до головного Комітету з питань аграрної та земельної політики.

У мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Валерію.

Колеги, хто хоче висловитись з приводу цього законопроекту? Пане Ростиславе, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М. Дякую, Сергій Віталійович.

Колеги, тут пан Валерій абсолютно слушно все сказав по фактологічній частині. Питання в тому, що справді відмінністю цього проекту від попереднього, той, який лежить на підписі в Офісі Президента, є конкретне місце щодо Національного заповіднику комплексу поховань "Биківнянські могили", які раптом виявилися вже після ухвалення Верховною Радою, там конституційною більшістю виявилось, якісь питання непогоджені. Але наскільки я розумію, було досить впевнено доведено позицію родичів

загиблих, була ціла дискусія про те, де це має бути. Тому такий крок в нікуди вважається досить сумнівним.

Тому, звичайно, нехай колеги враховують і висновки НАН, і висновки академії правових наук. Але по суті прийняття рішення про перенесення заповідника в нікуди, просто, на мій погляд, відтермінує це питання безперспективним. Коментар радше, а не зауваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Ростиславе.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, якщо можна ще одну репліку буквально. Я взагалі вважаю, що це питання має бути вирішено Кабінетом Міністрів України, і можливо на законодавчому рівні це питання не варто регулювати. До речі, це зазначено і у висновку академії правових наук, Інститут держави і права, тому що дане прийняття даного закону може запустити такий небажаний процес суб'єктивних законодавчих перетворень, що під кожний об'єкт ми будемо приймати законодавчий акт. Ну, це трошки зведе нанівець загальні вимоги і процедури до законотворчої роботи.

Але оскільки Кабінет Міністрів покладає цю відповідальність на Верховну Раду України, то, мабуть, що треба приймати рішення, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Валерію.

Колеги, хто ще?

Іван Григорович, бачу. Будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, я трошки хочу колег підправити в цьому відношенні. Да, я теж розумію, що це пас в нікуди, на превеликий жаль, такі резонансні ситуації. Але, друзі, є Земельний кодекс і є вимоги. Цінні і особливо цінні землі, а якраз, мабуть, так і вийде, що у нас доведеться або десь в якомусь лісовому масиві, я вже приблизно знаю, де, орієнтовно переговори йдуть, то регулюється виділення земель виключно законами України.

Тому, да, треба приймати, на жаль, закон у цьому відношенні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іван Григорович.

Колеги, чи є ще?

Я бачу в когось піднята рука, тільки я не бачу, хто це.

ТЕРТИЧНИЙ Ю.І. Національна академія наук, Тертичний Юрій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

ТЕРТИЧНИЙ Ю.І. З вашого дозволу, дозвольте декілька коментарів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да, будь ласка, кажіть.

ТЕРТИЧНИЙ Ю.І. Так, дякую.

Шановні народні депутати, шановні учасники засідання комітету! Національна академія наук і Інститут держави і права імені Корецького Національної академії наук України, зокрема, висловили у своїх експертних висновках ряд зауважень та пропозицій до законопроекту. Так, зокрема, зазначалося, що законопроектом пропонується доповнити абзац другий частини п'ятої статті 7 Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" положенням, за змістом якого припинення права постійного користування земельною ділянкою наукової установи НАН України або Національної галузевої академії наук для розміщення Національного військового меморіального кладовища відбуватиметься без згоди президії НАН України або національних галузевих академій наук.

З метою недопущення вилучення земельних ділянок, які мають важливе значення для забезпечення обороноздатності та повоєнного розвитку нашої держави академія наук пропонує в законопроекті підпункт 21 прим.1 пункту 27 розділу X "Перехідні положення" Земельного кодексу України після останнього абзацу доповнити новим абзацом такого змісту. Положення цього підпункту не поширюється на вилучення земельних ділянок з постійного користування підприємств, установ, організацій Національної академії наук, а також на вилучення земельних ділянок з постійного користування у військових частин, установ, військово-навчальних закладів, підприємств, організацій Міністерства оборони України, Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України.

Аналогічне застереження було також передбачено Законом України від 27 липня 2023 року "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель сільськогосподарського призначення державної власності" в частині щодо вилучення Кабінетом Міністрів земель сільськогосподарського призначення державної власності.

Також Академія наук просить звернути увагу на те, що законопроектом пропонується доповнити пункт 27 розділу X "Перехідних положень" Земельного кодексу, підпунктом 22 прим.1, яким, зокрема, передбачається, що припинення права постійного користування земельними ділянками, природно-заповідного та іншого природоохоронного значення, а також історико-культурного призначення здійснюються без дотримання вимог частини другої статті 150 Земельного кодексу України, тобто, без погодження з Верховною Радою України.

Водночас, землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, а також історико-культурного призначення належать до особливо цінних земель та перебувають під особливою охороною та захистом держави. У зв'язку з цим академія пропонує в абзаці четвертому пропонованого законопроекту підпункту 22 прим.1 пункту 27 розділу X "Перехідні положення" Земельного кодексу України, слова та цифри частини другої статті 150 виключити. Просимо підтримати пропозиції академії наук.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Піднята рука в академії правових наук, якщо я добре бачу.

БАНДУРКА О.М. Доброго ранку, шановні колеги, Сергій Віталійович, Валерій Вікторович, народні депутати! Національна академія правових наук також долучилась до аналізу і оцінки законопроекту 9676. Ми запросили на наше засідання провідного наукового співробітника Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування, кандидата юридичних наук, доцента Баранову Людмилу Миколаївну, яка безпосередньо готувала наш науково-правовий висновок. Тому, з вашого дозволу, я надаю їй слово. Будь ласка.

БАРАНОВА Л.М. Добрий день, шановні колеги! Стосовно обговорення законопроекту, який був представлений Національною академією правових наук України. Ми зробили низку зауважень, уточнень, побажань, які сприйняли як удосконалення цього закону. Тому що ми розуміємо, що будь-які суперечливі положення потім будуть викликати дуже багато спорів і складних ситуацій, що не бажано саме для розміщення такого об'єкту, який призначений вшанувати пам'ять наших загиблих героїв ...*(Не чути)*

Я зупинюся тільки як би на трьох положеннях. Перше положення стосується формули власності самого Національного меморіального військового кладовища і земель, на яких може бути розміщене це кладовище. Оскільки неузгоджено з попереднього внесення змін в закони, пов'язані з розміщенням Національного військового меморіального кладовища, де йдеться про виключно державну власність як свого об'єкту, так і земель, на яких може бути розташовано. В запропонованому проекті йдеться вже про землі комунальної власності, тому вбачається, виклали редакцію, що в даному випадку необхідно внести зміни і саме передбачити, що це може бути комунальна власність.

Друге питання. Вбачаємо, що дуже важливим є більш чітко прописати процедуру, порядок вилучення земельних ділянок. Зрозуміло, що державна комунальна власність вилучення відбувається не власника, а землекористувача і, безперечно, це можна робити без згоди. Але у нас є, так сказати, приклад, коли ця процедура визначена ще по визначенням можливості альтернативи надання іншої рівноцінної земельної ділянки або відшкодування збитків. І так прописано в Законі "Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності". Нагадаю, що якраз розміщення кладовищ відноситься саме до таких потреб.

І третє положення, зрозуміло, що процедура для розташування таких об'єктів має бути спрощена для того, щоб це можна було вирішити дуже оперативно. Але все ж таки будь-яке спрощення, воно повинно мати певні межі. Зокрема, це стосується таких пропозицій, які ми вважаємо дискусійними, щоб не проводити, наприклад, оцінку впливу розташування

цього об'єкту на навколишнє середовище. Неврахування там стандартів будівельних і таке інше. Вбачається, що це може бути підґрунтям для потім дуже негативних наслідків.

Ми виклали наші бачення, пропозиції, як викласти в ті чи інші положення. Сподіваємося, що вони будуть корисні для запуску редакції в проекті закону. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Національній академії правових наук.

Наталія Романівна, у вас піднята рука. Будь ласка. І Іван Григорович наступний. Наталія Романівна.

ППА Н.Р. Я коротенько. На підкомітеті я підтримала цей законопроект. Але пан Ростислав Павленко мене переконав, що над ним ще варто попрацювати і подумати. Тому я буду утримуватися. А до голосування в залі з фракцією будемо визначатись.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталія Романівна.

Іван Григорович, будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, ця дискусія, яка щойно відбулася, вибачте, ця дискусія у вузькому колі професіоналів, які розуміються на земельних питаннях.

Сергій Віталійович, не дай Боже, такої дискусії в сесійній залі. Ми заглушимо величезну патріотичну складову питання, яке вирішується. Верховна Рада вже декілька разів до цього питання поверталася, і мені дуже прикро, що воно не вирішено. Я вам можу сказати ту інформацію, яку я знаю, і можливо, ви знаєте. Вже переговори проведені із відповідним учбовим закладом, в якого близько 300 гектарів земель. Погоджено забрати. Це лісовий масив, це дійсно особливо цінні землі. Але йому передається аналогічний для проведення потім навчальних і інших заходів, які для цього закладу потрібні.

Сергій Віталійович, я дуже ваш прошу, ви член Погоджувальної ради, не треба допускати в залі таких дискусій. Ми приглушаємо, ми принижуємо величезний патріотизм і складову цю патріотично цього питання.

Дякую. Голосуємо – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іван Григорович.

Абсолютно вас підтримую і точно знаю, що переговори вже проведені і завершені насправді. Тому єдине, що нам потрібно, це врегулювати це змінами до законодавства.

Я погоджуюся з тим що є слушні зауваження і пропозиції. Я впевнений, що головний комітет доопрацює законопроект до другого читання і він вже стане в набагато кращому вигляді.

Колеги, чи є ще хтось, хто хоче висловитися по цьому законопроекті? Якщо ні, то ставлю на голосування проект рішення комітету: рекомендувати

Верховній Раді України, відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" проект Закону, реєстраційний номер 9676, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу з урахуванням пропозицій Національної академії наук, Національної академії правових наук України, Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України. Направити цей висновок до Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики, який визначено головним комітетом із розгляду даного законопроекту, разом з експертними висновками Національної академії наук, Національної академії правових наук. Хто за, прошу проголосувати.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є, є.
Хто – утримався?

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався? Ростислав...

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ППА Н.Р. Піпа – утрималась.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...і пані Наталя, да.

Хто – проти? Немає.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Переходимо до наступного пункту порядку денного.

Пункт четвертий. Про проект Постанови Верховної Ради України про припинення використання шрифтів російського походження в роботі Верховної Ради України (реєстраційний номер 9606). Доповідачем мала би бути Ірина Мирославівна Констанкевич, мені здається, що її немає.

Співдоповідачем є Валерій Вікторович Колюх. Валерій Вікторович, будь ласка.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, вашій увазі пропонується проект Постанови Верховної Ради України 9606. Значить, даною Постановою автори пропонують припинити використання шрифтів російськомовного походження в роботі Верховної Ради України, а також запровадження використання шрифту "Воля" у відзнаках парламенту.

Ми отримали ряд висновків заінтересованих сторін, зокрема, в експертному висновку Української академії друкарства зазначається наступне, що закріплювати лише монопольне становище шрифту "Воля" не варто, адже в українському правописі існують ще й інші шрифти, зокрема вони наводять

приклад такого шрифту, як "Рутенія". Проте ми, дійсно, маємо переглянути питання застосування російськомовного шрифту в нормотворчій діяльності і в зображенні шрифту на відзнаках Верховної Ради України.

Тому на засіданні підкомітету з питань науки та інновацій було прийнято рішення прийняти дану постанову за основу та в цілому, але викласти в наступній редакції: що ми виключаємо речення щодо використання саме російськомовного шрифту в написанні почесних грамот, грамот, дипломів, які передбачають відзнаки від імені Верховної Ради, і таке інше.

До речі, у висновку Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики, які вже надали – хоча головним, до речі, визначено регламентний комітет, а не гуманітарної та інформаційної політики – в цьому висновку Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики також зазначається, що вони підтримують відмову від застосування в нормотворчій практиці Верховної Ради України російськомовного шрифту, проте пропонують додати до цієї постанови щодо того, що після "шрифт "Воля", який пропонують застосовувати автори даної постанови, також додати словосполучення "або інші шрифти українських графічних дизайнерів". Не закріпить монопольне становище саме "Волі", а дозволить ще використовувати й інші шрифти українських дизайнерів.

Крім цього, я хочу зазначити наступне, шановні колеги, що ми не так давно прийняли Закон "Про правотворчу діяльність", 24 серпня цього року він набув чинності. Відповідно до цього закону на Кабінет Міністрів України покладено відповідальність затвердити нові стандарти шрифтового оформлення проекту нормативно-правових актів. На сьогодні, я так розумію, Кабінет Міністрів поки що працює над виконанням цієї норми закону і має також сказати свою позицію з приводу того, який саме шрифт буде застосовуватись в нормотворчій діяльності й офіційних документах.

Тому підкомітет знову ж таки пропонує просто виключити у написанні цих почесних грамот і дипломів російськомовний шрифт "Іжиця". І все, власне, тобто не закріплювати монопольне становище "Волі".

В мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович.

Колеги, чи є необхідність обговорення проекту закону? Якщо ні, то є пропозиція підтримати рішення підкомітету, який, я дуже дякую Валерію Вікторовичу, дуже гарно попрацював.

Отже, ставлю на голосування проект рішення комітету: рекомендувати Верховній Раді України відповідно до частини третьої статті 138 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" проект Постанови (реєстраційний номер 9606) за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому, з урахуванням пропозицій комітету, які викладені в рішенні, яке щойно озвучив Валерій Вікторович.

Друге. Направити цей висновок до Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України, визначеного головним з опрацювання цього проекту Постанови.

Хто – за?
Прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги, одноголосно. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного.

Пункт 5 проект Закону України про внесення змін до статті 80 Закону України "Про освіту" щодо сприяння ефективному використанню майна закладів освіти (реєстраційний номер 9475).

Доповідачем має бути Сергій Дмитрович Гривко автор законопроекту, і він з нами є на зв'язку. Пане Сергію, будь ласка, вам слово.

ГРИВКО С.Д. Дякую, Сергій Віталійович, дякую, шановні колеги, за можливість захистити законопроект.

Відповідно законопроект дуже простий і малий, але приносить дуже багато користі – це доповнити певним формулюванням статтю 70 Закону України "Про освіту", яке забезпечить ефективну здачу в оренду майна закладів освіти. Відповідно, це дасть можливість їм управляти, ефективно наповнити спеціальний фонд закладів освіти і відповідно зменшити витрати на утримання.

Тому, шановні колеги, я прошу підтримати цей законопроект, в даних обставинах, вважаю, він необхідний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Дмитрович.

Співдоповідачем є Роман Павлович Грищук, голова підкомітету. Пане Романе, будь ласка.

ГРИЩУК Р.П. Доброго ранку, шановні колеги. По цьому законопроекті є багато висновків різних експертів.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловлює такі зауваження.

Зі змісту проекту не зрозуміло, ким і в який спосіб визначатиметься, що нерухоме майно протягом трьох чи п'яти років не використовується в діяльності відповідного закладу освіти, а також те, що соціально-побутові умови осіб, які навчаються або працюють у такому закладі освіти, не погіршуються, наприклад, у разі надання в оренду гуртожитків, бо це також є частиною майна закладів освіти.

Оренда майна, яке перебуває в аварійному стані, може призвести до ситуації, коли в разі припинення договору оренди заклад освіти буде

зобов'язаний відшкодувати орендарю вартість невід'ємних поліпшень орендованого майна, що може виявитися більшою за отриману орендну плату, або відповідна нерухомість стане спільною власністю закладу освіти та орендаря. Тобто це по суті йде про можливість виведення майна закладів освіти.

На думку ГНЕУ, майно закладів освіти має використовуватися для забезпечення освітньої діяльності як основного виду їх діяльності, у тому числі для організації, проведення освітнього процесу, здобуття практичних навичок молоддю під час навчання за тією чи іншою спеціальністю, а отже, має йтися про використання майна за цільовим призначенням – для освітніх потреб. Також надається ще ряд зауважень.

Міністерство освіти і науки вважає, що запропоновані в законопроекті положення потребують доопрацювання, оскільки його імплементація на практиці буде занадто ускладненою та перевантаженою оціночними поняттями та прийняттям суб'єктивних рішень уповноваженими особами.

Міністерство фінансів України зазначає, що реалізація акту не впливатиме на показники державних та місцевих бюджетів, а тому в межах компетенцій до запропонованого законопроекту зауважень немає. Вважає, що питання доцільності/недоцільності прийняття проекту закону має вирішувати Міністерство освіти і науки України як головний орган.

Фонд держмайна підтримує законопроект із рядом зауважень.

Асоціація міст України позитивно оцінює вплив законопроекту в разі його прийняття на органи місцевого самоврядування та вбачає необхідність разом з цими змінами вносити аналогічні зміни в Закон України "Про повну загальну середню освіту", яка обмежує його використання.

Ми на підкомітеті розглянули, довго дискутували щодо цього законопроекту в такій редакції. Було прийнято рішення повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Але проблему, яку піднімає автор, вона надважлива, її потрібно врегульовувати, це ми в рамках нашої дискусії і в тому числі з Фондом державного майна проговорили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роман Павлович.
Позиція Міністерства освіти і науки.

ВІТРЕНКО А.О. Доброго дня, шановні колеги, Сергій Віталійович. Міністерство освіти і науки не підтримує даний законопроект і вважає, що він потребує суттєвого доопрацювання, як сказав у своїй доповіді пан Роман. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрій Олександрович.
Позиція Фонду державного майна.

_____. Фонд державного майна підтримує даний законопроект, вважає... (Не чути)

_____. Доброго дня, колеги, підтримуємо даний законопроект. Вважаємо за необхідне доопрацювати, як на підкомітеті спілкувались, створити робочу групу з Міністерством освіти з депутатами і доопрацювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щиро дякую.

Колеги, чи є народні депутати, чи є необхідність обговорювати, вчора підкомітет досить плідно над цим питанням попрацював?

Колеги, враховуючи те, що питання надчутливе, насправді, ми всі розуміємо, що да, і пам'ятаєте, ми за останні 4 роки, вже декілька разів обговорювали подібні потенційні зміни, але кожного разу ми впиралися в таку неймовірну кількість ризиків, які нам не дозволяли навіть на перше читання ті проекти законів, які у нас були, дозволити собі як комітет відправити.

Тому в даному випадку це ще одна спроба врегулювати це питання. І я дякую, пану Сергію, за його ініціативу, насправді. Я розумію, що питання важливе і Міністерство освіти і науки з цим погоджується, Фонд держмайна про це прямо говорить. Але нам треба дуже бути обережними з цими змінами, особливо, коли ми говоримо про строк, в який не використовується майно, хто це визначає, як це визначається? У нас з COVID і повномасштабним вторгненням є об'єкти, які по факту, напевно, можна вважати тими, які не використовуються. Але це можуть бути просто цілі частини деяких областей і, на жаль, під ці, якщо не дуже коректно використовувати ці дозволи, скажімо так, або ті двері, які відкриваються подібними нормами, то може призвести до дуже негативних наслідків для системи освіти.

Тому я погоджуюсь з рішенням підкомітету, який рекомендував відправити на доопрацювання цей законопроект, але створити робочу групу, якщо потрібно з автором законопроекту, з нашими представниками нашого комітету, з Міністерством освіти і науки, з майновиками їхніми, з Фондом державного майна для того, щоб сісти і системно спробувати врегулювати окремим законопроектом це питання.

Тому, з вашого дозволу, шановні колеги, ставлю на голосування проект рішення комітету: рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 114...

Вибачте, Іван Григорович? Ні. Чи...

КИРИЛЕНКО І.Г. Ні-ні, я голосувати готовий. Вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону (реєстраційний номер 9475) за результатами його розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити голову комітету.

Хто – за, прошу проголосувати.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу.

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталія Романівна.
Воронов.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято. Одноголосно.

Слухайте, а давайте ще змінювати, бо у нас доповідачем завжди голова комітету. Можна, може, якимось хоча б голів підкомітетів ставити доповідачами?

Так, колеги, переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт 6: про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення вивчення основ тактичної медицини (реєстраційний номер 9576). Доповідачем має бути Ірина Петрівна Никорак, автор законопроекту. Я не знаю, чи є з нами пані Ірина? Немає. Тоді співдоповідачем є Роман Павлович Грищук, голова підкомітету.

Роман Павлович, будь ласка.

ГРИЩУК Р.П. Так, у пояснювальній записці до цього законопроекту визначено, що його розроблено з метою забезпечення перегляду та актуалізацією освітніх програм для учасників освітнього процесу щодо надання домедичної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій та бойових дій. Для досягнення цієї мети законопроектом пропонується внести зміни до Закону "Про освіту", зокрема, в частину першу статті 12 після слів "підприємливість та фінансова грамотність" доповнити словами "компетентність в галузі тактичної медицини", а в частині другій статті 54 після слів "формування навичок здорового способу життя" доповнити словами "навичок та знань про надання домедичної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій та бойових дій".

А також доповнити частину першу статті 44 Закону України "Про повну загальну середню освіту" новим абзацом такого змісту: "Державні стандарти передбачити знання всіма учнями закладів освіти, які завершують здобуття повної загальної середньої освіти, основ тактичної медицини, державні стандарти для базової середньої і профільної освіти містять опис вимог до рівня знань учнів щодо основ тактичної медицини.

Це те, про що законопроект, ідея, на перший погляд, абсолютно правильна, враховуючи ситуацію, в якій перебуває держава. Але треба, от суттєве зауваження, яке висловлює наукове управління Апарату Верховної Ради, висловлює сумнів щодо необхідності доповнення законів України "Про

освіту" та "Про повну загальну середню освіту" новими окремими нормами, що передбачають набуття учнями знань щодо основ тактичної медицини... (Не чути) це тим, що наразі як державні стандарти базової та повної загальної середньої освіти, так і відповідні навчальні програми з програм "Основи здоров'я" та "Захист України" передбачають набуття учнями знань, вмінь і навичок щодо надання домедичної допомоги і готовності до дій в умовах надзвичайної ситуації та захисту України.

Це вже є. Це вже є, це вже вивчається і з точки зору змісту і стандарту, це доволі не погано прописано. І от ми коли на підкомітеті обговорювали, ідея правильна, ідея потрібна, але потрібно підвищувати якість цього викладання, а не просто зобов'язувати і вносити стандарти в закон, бо це вже є. Це вже є в підручниках, це вже є в стандартах, це вже є в навчальних програмах. Тому підняття цього на рівень закону, те, що уже існує і так, виглядає максимально дивним.

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу визнав положення такими, що регулюються національним законодавством. Міністерство фінансів зазначає, що реалізація потребуватиме додаткового бюджетного фінансування і з 2024 року з державного бюджету освітньої субвенції та місцевих бюджетів для організації навчання учнів основам тактичної медицини, оскільки законопроект набиратиме чинності з 01.01.2024.

По Мінфіну, з одного боку це і так є в програмі, а з іншого боку, ну якщо ми хочемо якісно навчати, то це можуть і мають навчати, в тому числі, там ті, хто знають тактичну медицину – це домедична допомога, що можуть навчати вчителі. Тактичну медицину, звичайно краще, щоб це були ще і зовнішні автори, які приходять в школи і конкретно цю частину складової захисту України вивчають.

Тому в такому формулюванні, це було б правильно, але знову ж таки, це не потребує зміни в закон. Міністерство охорони здоров'я повідомило про відсутність пропозицій та зауважень до законопроекту. Державна прикордонна служба підтримує зазначений законопроект, Національна академія педагогічних наук надає ряд пропозицій до зазначеного законопроекту, зокрема, одна з пропозицій, яка, мені здається, от якраз внесення цієї пропозиції було б правильно – це підвищення кваліфікації вчителів в частині домедичної допомоги та тактичної медицини. І от внесення в закон обов'язковості там, або на перший раз, або систематично підвищення знань і компетентності вчителів у цьому напрямку, це б підвищило якраз рівень викладання, якість викладання того предмету або взагалі обізнаність в тому. Тому якби була ця складова, я думаю, що законопроект мав би сенс. В нинішній редакції це повторює те, що і так уже існує.

Дякую. Ми на підкомітеті розглянули і прийняли рішення повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ростислав Миколайович, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М. Так, дякую, Сергій Віталійович.

Шановні колеги, ну знаєте, якщо в нас все так добре, то чому стільки проблем, да? Чому 80-90 відсотків втрат пов'язані з ненаданням або невчасним наданням первинної або домедичної допомоги, яка, власне і входить в поняття тактичної медицини?

Звичайно, читається, як було правильно сказано, уже в існуючих курсах питання щодо там домедичної підготовки, первинної медичної і таке інше, ну, але якість, ви бачите, визнається, що якість лишає бажати кращого.

На наш погляд, внесення запропонованих змін до стандартів і до необхідних компетенцій підвищило би відповідальність за те, щоби це читалося на належному рівні.

Верховна Рада України приймала рішення щодо інших питань щодо внесення до компетентностей, щодо внесення до стандартів. Тому ми не вбачаємо ті зауваження, які пролунали, як такі, які убивають ідею законопроекту, а натомість при доопрацюванні до другого читання, очевидно, можна було би внести ті правки і зміни, які би узгоджувалися з позиціями стейкхолдерів.

Тому просив би також розглянути альтернативну пропозицію: рекомендувати ухвалити цей законопроект за основу з подальшим доопрацюванням до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Ростиславе.
Позиція Міністерства освіти і науки?

СТАШКІВ А.Б. Да. Вітаю, колеги! В нас позиція – повністю підтримати підкомітет, пропозицію підкомітету щодо відсутності такої необхідності окремого внесення змін до закону, оскільки дійсно передбачено державними стандартами базової освіти, та в проекті стандарту старшої профільні школи. Тому позиція не підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Андрію.
Колеги, хто ще з народних депутатів хоче висловитись з цього питання?
Да, Іван Григорович, будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, Ростислав має рацію. У нас багато чого є, багато чого передбачено. Воно передбачалося ще тоді, коли не було війни. Все є, тільки воно нічого не працює. І маємо результати, які маємо. Ви ж читаете і блогерів і все інше. Що відбувається з первинною медичною допомогою на фронті? Друзі, життя наших героїв, життя кожного захисника – це найвища цінність. Тому все є, але не працює. Я готовий прийняти любий законодавчий акт, голосувати за нього, який змусить, щоб воно працювало, крапка.

Ростислав прав, загострювати треба тему, не знаю, законодавчим рівнем, іншими якимись контрольними функціями. Але такого безобразя, яке є, не повинно бути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іван Григорович.
Роман Павлович.

ГРИЩУК Р.П. Я коротко прокоментую. Іван Григорович, вже спочатку повномасштабного вторгнення ще були внесені зміни і в навчальну програму по захисту України там, де розширено, розширено по тактичній медицині складову.

Я повністю погоджуюся. Я якраз підняв цю тему, те, що якість викладання. Тут ми говоримо тільки про те, що це має бути в стандартах. Це є в стандартах, і є непогано в стандартах. Ми маємо зосередитись на тому, хто і як це має викладати. Конкретно цей законопроект каже, робіть те, що вже є. Це є, і ці зміни відбуваються. Це вже існує. Якщо такий підхід, то ми можемо просто плодити сотні законопроектів з гарними меседжами, які є.

Давайте вивчати національно-визвольну боротьбу Богдана Хмельницького. От пропишемо це в законопроекті. Це важливо. Я теж вважаю, що це важливо. Да, це вже є в наших навчальних програмах, але ми можемо подати ще такий законопроект. Я не розумію, чому. Давайте реально подумаємо, як підвищити якість цього викладання. Як зробити так, щоб у нас було матеріально-технічне забезпечення цього, щоб ми коли викладали, не показували не відео, а показували реальні турнікети. Можливо, дійсно те, що Мінфін каже, що в такій редакції буде збільшення бюджету. Хоча в такій редакції я не бачу, де має бути збільшення бюджету. Якраз закласти, щоб було збільшення бюджету на навчання тактичної медицини, в тому числі забезпечення матеріально-технічної бази, підвищення кваліфікації викладачів захисту України. Це те, що треба робити, те, що зараз роблять і госпітальєри, і котики, в частині тактичної медицини, вже працюють з вчителями і навчають їх уже.

Дякую. Я про госпітальєрів згадав, тому що якраз Яна Зінкевич, одна із співавторок цього законопроекту, яка багато чого робить по тактичній медицині зараз. Але цей закон, він тільки стандарти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Ростиславе, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М. Якщо можна, буквально пів хвилини.

Дякую, Романе, що згадав про Яну Зінкевич і госпітальєрів, бо це, власне, їхня ініціатива.

А друге, послухайте, це питання не менш важливе ніж, наприклад, питання вивчення Правил дорожнього руху, а відповідні зміни вносились Верховною Радою, чи психологічної підготовки і підтримки учнів, що так само вносилось Верховною Радою.

Тому мені здається, що внесення змін до компетенцій і стандартів, як правильно казав Іван Григорович, підвищить увагу і посилить позицію вимоги для того, щоби це читалося не відповідно до того, як директор школи домовиться чи не домовиться з волонтерами, а все-таки тримався загальнодержавних стандартів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Хто ще хоче висловитись з цього проекту закону? Якщо ні, то у нас є дві пропозиції, шановні колеги. Перша пропозиція – це пропозиція підкомітету. Друга пропозиція – це пропозиція Ростислава, прийняти за основу. Комітет рекомендував відправити на доопрацювання, пан Ростислав рекомендує прийняти його за основу.

Давайте по мірі надходження цих пропозицій я і буду ставити на голосування. Отже, пропозиція перша, проект рішення комітету: рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 2 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, проект Закону (реєстраційний номер 9576) за результатами його розгляду в першому читанні повернути суб'єкту праву законодавчої ініціативи на доопрацювання. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити, якщо ви не проти, Романа Павловича Грищука.

Хто – за? Прошу проголосувати.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вісім.

Хто утримався? Іван Григорович, Ростислав Миколайович. Наталія Романівна теж утрималась, да?

ППА Н.Р. Так-так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 8-3. Рішення прийнято. Колеги, дякую.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт 7: про проект Закону про внесення змін до Закону України "Про освіту" щодо впровадження державної програми національно-патріотичного виховання (реєстраційний номер 9654). Доповідачем має бути Олександр Миколайович Юрченко, автор законопроекту.

Чи є з нами Олександр Миколайович? Ні, немає.

Тому співдоповідачем є Олена Георгіївна Лис, голова підкомітету. Пані Олена, будь ласка.

ЛИС О.Г. Вітаю, колеги!

У пояснювальній записці до законопроекту 9654 визначено, що він спрямований на здійснення заходів щодо впровадження в освітній процес

державної програми національно-патріотичного виховання. Підкомітетом загальної середньої освіти, інклюзивної освіти і освіти на тимчасово окупованих територіях був розглянутий даний законопроект, а також експертні висновки, які надійшли до нього.

А саме: Комітет з питань молоді та спорту пропонує не враховувати даний законопроект і відхилити його.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України вважає, що порушені в проекті питання достатньою мірою вже врегульовані законодавством України, і у зв'язку з чим виглядає сумнівною доцільність внесення пропонованих проектом змін до Закону України "Про освіту".

Міністерство молоді та спорту України підтримує зазначений законопроект із зауваженнями.

Міністерство культури та інформаційної політики України повідомляє про відсутність пропозицій та зауважень до даного законопроекту.

Міністерство фінансів України внесло свої пропозиції та зауваження.

Національна академія педагогічних наук України підтримує зазначений законопроект.

І Міністерство освіти і науки України теж внесло свої пропозиції, які ми ретельно розглянули на засіданні підкомітету.

І з приводу розглянутих пропозицій і експертних зауважень, було прийнято рішення членами підкомітету даний законопроект відправити на доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олена Георгіївна.

Колеги, шановні, хто хоче виступити з цього питання? Позиція Міністерства освіти і науки.

СТАШКІВ А.Б. Повністю підтримую позицію підкомітету щодо необхідності доопрацювати, оскільки там він створює, цей законопроект деякі правові колізії в частині повноважень МОН та Мінмолодьспорту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрій Борисович.

Колеги народні депутати, є необхідність далі продовжити обговорення? Якщо ні, то ставлю на голосування проект рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 2 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону (реєстраційний номер 9654) за результатами розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити, якщо ви не заперечуєте, Олену Георгіївну Лис.

Хто – за, прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Анатолійович.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто утримався?

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проти? Немає.

Дякую, колеги. Одноголосно. Рішення прийнято.

І переходимо до останнього пункту порядку денного "Різне". Про робочу групу щодо підготовки проекту Закону про вищу юридичну освіту. Доповідачем є Юлія Миколаївна Гришина.

Юлія Миколаївна, будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Колеги, доброго дня всім! Я дуже коротко. Ви знаєте, що ми безпосередньо в комітеті з нашими колегами з профільних міністерств і з інших комітетів працювали над проектом концепції реформи юридичної освіти, яким затвердили комітетом ще до війни. І зараз ми напрацьовуємо законопроект, який стосується безпосередньо питань реформування юридичної освіти. Тому що нагадаю, юридична освіта – це єдина освіта, яка передбачена в Конституції України, вона має особливий статус у нас в Україні, і у нас гостро стоїть питання щодо реформування її, підвищення якості і так далі.

І в нас фактично ця група працює давно, декілька років, вирішує різноманітні питання, брала участь в створенні концепції нашої. Зараз ми вже почали працювати над законопроектом і зараз потрібно формалізувати склад цієї робочої групи. Тому я прошу комітет підтримати пропозицію створити, а фактично формалізувати нашу робочу групу по напрацюванню цього законопроекту. І якщо підтримаєте, я пропоную включити туди і голів наших профільних комітетів, і представників міністерств, і наших міжнародних партнерів, тобто фактично всіх тих, хто вже багато років над цим працює і хто відповідно до профілю відповідає за ці питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Миколаївно.

Шановні колеги, хто хоче висловитись з цього питання?

Колеги, в мене є запитання. А навіщо створювати робочу групу, якщо суб'єктом законодавчої ініціативи є народні депутати? Тим більше, що якщо робоча група вже працює. Я розумію, коли робоча група створюється до другого читання, коли справді є перше читання, велика кількість правок, декілька різних поглядів на один і той же проект закону, тоді, конечно, робоча

група має сенс, щоб збалансувати інтереси стейкхолдерів. А якщо є робоча група, яка вже працює, я не зовсім розумію, навіщо її створювати при комітеті і якимось чином потім з цим жити?

ГРИШИНА Ю.М. Сергію Віталійовичу, справа в тому, що нам потрібно, це серйозне питання, це робота над законопроектом, це великий базовий законопроект, який регулює важливі питання. І нам потрібно формалізувати цю робочу групу, нам потрібно запросити в неї...

У нас змінилися, фактично змінилася команда Міністерства освіти, у нас змінилися представники, які займалися цим питанням в Міністерстві юстиції, у нас змінилися голови профільних комітетів. І нам потрібно формалізувати цю роботу для того, щоб ми чітко розуміли, хто, як працює тут у цьому форматі, і щоб комітет, звичайно, розумів, хто є у складі робочої групи, щоб комітет долучався, щоб ця робота була, велася на офіційному рівні, тому що буде велика кількість робочих груп, і нам потрібно формалізувати нашу роботу.

У нас була зустріч, ви пам'ятаєте, у нас була зустріч в Офісі Президента, і така була пропозиція, щоб ми створили цю робочу групу на офіційному рівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це дуже добре. Я просто справді не розумію, навіщо відволікати і так маленькі, невеличкі ресурси секретаріату на потім роботу з робочою групою. Якщо працює вже робоча група, нехай працює, буде внесений народними депутатами і всі будуть щасливі. Це моя особиста думка.

Колеги, хто з комітету ще хоче висловитись з цього питання? Колеги, не можу не поставити на голосування пропозицію Юлії Миколаївни. Отже, пропозиція Юлії Миколаївни: створити при комітеті робочу групу з напрацювання проекту Закону щодо реформи вищої юридичної освіти. Хто підтримує цю ініціативу, прошу проголосувати.

Хто – за?

Юлія Миколаївна, Іван Григорович.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Воронов Володимир Анатолійович. Олена Георгіївна. 5.

Хто – утримався?

Я – утримався. Ростислав – утримався. Олег – утримався, Наталія – утрималась, Роман Павлович – утримався.

6 – утримались. Рішення не прийнято.

Дякую, колеги.

В кого ще є в "Різному" питання? Якщо ні, то я щиро всім дякую за...

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, перше питання порядку денного, я вам дуже дякую за те, що врегулювалися проблемні питання, які би могли викликати дискусію в залі і незрозуміло, який би був підсумок.

Зважаючи, що воно врегульовано, поставте питання на Погоджувальній раді без обговорення, без обговорення. Щоб він набрав 300 голосів і пішов працювати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Дякую, Іван Григорович, саме так і будемо робити.

Щиро дякую, колеги, якщо немає більше зауважень, пропозицій, доповнень, я вам щиро дякую за приділений час. Гарного вам всім і спокійного дня. До наступних зустрічей. Засідання комітету вважається закритим. До побачення.